UUTISET

Hallitus: sote-vero valtion kautta Asiantuntijat: maakuntaverotus

Hallitus selvittää sote-rahoitusta lähtökohtana valtion verotus. Asiantuntijat puoltavat maakuntaverotusta.

Hallituksen mukaan sosiaali- ja terveystoimen (sote) rahoituksen lähtökohta on, että rahoitusvastuu on valtiolla ja verotus hoidetaan valtion kautta. Valtio kerää rahat joko sote-verona tai osana tuloveroa.

Hallitus selvittää myös, voiko rahoitus perustua joiltakin osin alueiden omaan verotusoikeuteen.

Esimerkiksi professori **Arto Haveri** Tampereen yliopistosta sekä Kuntaliiton varatoimitusjohtaja **Timo Kietäväinen** pitävät tehokkaimpana ja selvimpänä, että itsehallinnolla olisi oma verotusoikeus, jolloin valta ja vastuu eli rahoitus ja rahojen käyttö olisivat samassa paikassa.

Kunta- ja uudistusministeri **Anu Vehviläinen** (kesk.) sanoo, että nyt sote-rahoitusta selvitetään rauhassa. Ensisijaiseksi lähtökohdaksi hallituksessa on sovittu, että rahoituksen hoitaa valtio.

Alueet erilaisia

Vehviläinen ymmärtää, että joidenkin asiantuntijoiden mukaan ideaalitilanne on, että valta ja vastuu ovat samassa paikassa.

”Se ei kuitenkaan käytännössä toimi, koska alueet ovat niin erilaisia kantokyvyltään, väestöltään ja tulonmuodostukseltaan.”

Kokoomuksen sote-rahoitusasiantuntija, kansanedustaja **Sanna Lauslahti** kertoo, että nyt on päätetty alueista, valinnanvapaudesta ja siitä, että raha seuraa potilasta.

Marraskuussa aletaan selvittää parasta rahoitusmallia. Kokoomuksen näkemys tässä vaiheessa on, että koska valtio ohjaa ja hyväksyy sote-alueiden toiminnot ja on erittäin vahvasti sotessa mukana, myös verotus olisi valtiolla.

Lauslahden mukaan valtion sote-vero olisi läpinäkyvin vero.

Kokoomuksen mukaan jäävien kuntien verot eivät saa nousta. Tähän yksi vaihtoehto on kuntien verokatto, jossa on ala- ja ylärajat nykyisen kiinteistöveron tapaan.

Arto Haveri katsoo, että kun rahat kootaan oman verotuksen kautta, silloin ne käytetään tehokkaasti.

”Jos rahoitus tulee valtiolta, logiikka muuttuu. Valtio pystyisi ohjamaan tarkalla ohjauksella rahoituksen, mutta ei olisi sama asia. Alueet pyrkivät vaikuttamaan siten, että ne saisivat valtiolta rahaa mahdollisimman paljon.”

Valtion rahoituksen hyvä puoli on yksikanavaisuus eli kaikki rahat tulevat samasta tuutista.

Sote vie puolet

Timo Kietäväisen mukaan sote vie kuntien tuloista ja valtionosuuksista noin puolet. ”Uudistuksessa kuntavero kevenee merkittävästi.”

Tilalle tulee muita veroja. ”Uudistuksen alussa kustannukset jopa nousevat. Säästöt tulevat myöhemmin”, hän arvioi.

Kietäväisen mielestä olisi itsehallinnon poliittisen vastuun kannalta selvintä, että itsehallintoalueella on myös veronkanto-oikeus.

Toinen vaihtoehto on kerätä varat valtionverotuksessa. Siinä vaihtoehtoja on useita, tuloveron lisäksi esimerkiksi ympäristöverot ja arvonlisävero.

”Eri itsehallintoalueilla vero olisi väistämättä erisuuruinen, kuten kunnissakin. Eroja on tuloissa ja palvelujen tarpeessa. Jatkossakin tarvitaan valtiontasaus.”

Kunnat vieläkin vahvoja

Kietäväinen muistuttaa, että kunnille jää yhä merkittäviä tehtäviä:

”Opetus, työllisyys, elinkeinopolitiikka, kuntatekniikka, kulttuuri, liikunta.”

Kietäväisen mukaan Suomen kunnat jäävät uudistuksen jälkeenkin vahvemmiksi kuin kunnat monissa Keski-Euroopan maissa.

JOUKO KYYTSÖNEN
JANNE IMPIÖ
HEIKKI VUORELA

Ideaalitilanne ei toimi, koska alueet ovat erilaisia.
ANU VEHVILÄINEN (KESK.)

Valtio ohjaa ja hyväksyy sote-alueen toiminnot.
SANNA LAUSLAHTI (KOK.)

Alueet haluavat rahaa mahdollisimman paljon.
ARTO HAVERI (PROFESSORI)

Itsehallinnossa alueilla on veronkanto-oikeus.
TIMO KIETÄVÄINEN (KUNTALIITTO)

Kuntien ja kuntayhtymien menot vuonna 2015
Yhteensä 45,9 miljardia euroa

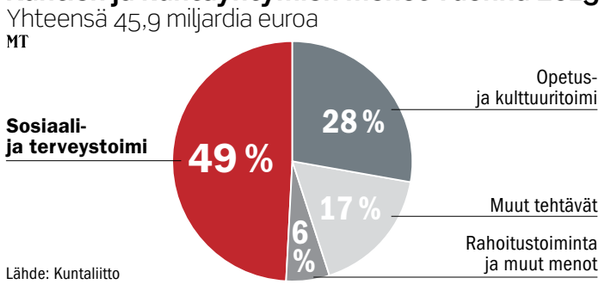

Kunnallisveroprosentti vuonna 2015
Keskimäärin 19,84

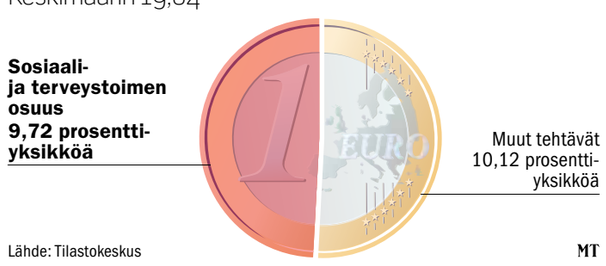

PTT:N TALOUSTUTKA

Metsäteollisuuden hyvä vire pitää

Maailmantalouteen liittyvät epävarmuudet eivät ole hellittäneet metsäteollisuuden menoa. Kolmannen neljänneksen tulokset suurten metsäkonsernien osalta kertoivat ennen kaikkea metsäteollisuuden hyvästä sopeutumiskyvystä haastaviin olosuhteisiin. Alalla käynnissä oleva uudistuminen ei myöskään näytä haittaavan tuloskuntoa.

Markkinatilanteen haastavuutta ja rakenneuudistusta kuvastavat ehkä parhaiten se, ettei liikevaihto ole merkittävästi kasvanut. Metsä Groupin, UPM:n ja Stora Enson yhteenlaskettu liikevaihto kolmen ensimmäisen neljänneksen jälkeen oli vain prosentin suurempi kuin viime vuonna.

Yhtiöiden yhteenlaskettu operatiivinen tulos sen sijaan kasvoi samalla ajanjaksolla yli 30 prosenttia. Tästä tosin puolet johtui UPM:n metsien arvostuksen nostamisesta. Kokonaisuudessaan yhtiöt saavuttivat noin yhdeksän prosentin operatiivisen tuloksen, kun arvostukseen liittyviä muutoksia ei huomioida. Edellisvuoteen nousua tulokseen kertyi prosenttiyksikön.

Metsäteollisuuden viimeaikainen hyvä tuloskehitys on monen tekijän summa.

Kapasiteettia on kasvatettu hyvin kannattavissa tuotteissa, kuten sellun ja kartongin tuotannossa, ja näiden vaikutukset näkyvät nyt entistä voimakkaammin yhtiöiden kokonaistuloksessa. Selluntuotannossa yhtiöt ovat ylittäneet tänä vuonna 20 prosentin tuloksen. Kannattavuuden voimakasta paranemista on tukenut euron heikentyminen Yhdysvaltain dollariin nähden, minkä turvin pitkäkuituisen sellun euromääräinen hinta on noussut. Kartonginkin liiketulos on kohonnut yli kymmeneen prosenttiin viime vuosien tasaisesta vientihinnan kehityksestä huolimatta. Myös vanerintuotannon hyvä kannattavuus on kannustanut investoimaan lisäkapasiteettiin.

Yhtiöt ovat toisaalta käyneet läpi omia ohjelmiaan, joilla kustannustehokkuutta on pystytty parantamaan. Kiinteitä kustannuksia on lisäksi karsittu purkamalla huonosti kannattavia koneita. Toimet ovat kohdistuneet pääasiassa paperiteollisuuteen.

Huonosta kannattavuudesta ja koneiden alasajoista huolimatta painopapereiden merkitystä koko teollisuuden menestyksessä ei sovi vähätellä. Paperintuotanto muodostaa edelleen ison osan metsäteollisuuden kassavirrasta ja on luonut tarvittavaa pääomaa muissa tuoteryhmissä toteutettuille ja tulevaisuudessa toteutettaville investoinneille.

Metsäteollisuuden tämän hetken hyvästä vireestä huolimatta maailmantalouden epävarmuus luo merkittävän riskin alalle lyhyellä aikavälillä. Tähän mennessä vaikutukset ovat näkyneet voimakkaammin vasta sahatavaramarkkinoilla, jossa suhdanteiden muutokset näkyvät usein ilman suuria viiveitä.

Tuoreimpien osavuosikatsauksien perusteella loppuvuoden kehitykseen ei odoteta suuria muutoksia ja siten kuluvasta vuodesta näyttää muodostuvan metsäteollisuudelle jälleen edellistä parempi.

JYRI HIETALA on PTT:n metsäekonomisti.
jyri.hietala@ptt.fi

tele finland

SUOMEN TYYTYVÄISIMMÄT matkapuhelin-ASIAKKAAT*

Jo 4 vuotta!

Sen kunniaksi

Huoleton liittymä huippunopealla netillä
5000 min/kk, kaikki viestit, 4G-netti (10 Gt).
Norm. 30 €/kk.

3 kk ajan -50 %

Tarjous voimassa 3.12.2015 asti. Ja niin kuin aina, tarjous koskee myös nykyisiä asiakkaita, kun päivität liittymäsi.

*Lähde: EPSI Rating Finland 2012, 2013, 2014, 2015. EPSI-tutkimus mittaa asiakastyytyväisyyttä ja -uskollisuutta seuraavilla osa-alueilla: tuotteiden ja palvelun laatu, vastine rahalle, brändin imago ja hinta-laatusuhde. Tele Finland oli paras yksityisasiakkaiden matkaviestinoperaattori kaikilla tutkimuksen osa-alueilla. Säästöpaketti Huoleton -liittymä 3 kk ajan 15 €/kk (norm. 30 €/kk). Säästösi 45 €. Liittymä sisältää kotimaan normaalihintaiset puhelut, kaikki kuva- ja tekstiviestit sekä surffauksen. Paketin ylittävät puhelut 9 snt/min. Ulkomaanpuhelut ja -käyttö, puhelut erityismaksullisiin numeroihin sekä muut palvelut laskutetaan hinnaston mukaan. Palvelun avaus 1 €. 4G-netti-palvelun maksiminopeus 4G-verkossa 50 Mbit/s (yleinen vaihteluväli 5–50 Mbit/s), 3G Dual Carrier -verkossa 42 Mbit/s (0,4–20 Mbit/s), 3G-verkossa 21 Mbit/s (0,4–10 Mbit/s) ja 2G-verkon alueella 236 kbit/s (20–120 kbit/s). Tiedonsiirto: 10 Gt ylittyessä nopeus hidastuu (128 kbit/s). Tekstaritilauksella voit palauttaa alkuperäisen nopeuden. Nopeus vaihtelee päätelaitteen ominaisuuksista, sijainnista ja verkon kuormituksesta riippuen. Ajantasainen peittoalue: tele.fi/verkko. Hinnat koskevat tiedonsiirtoa kotimaassa.

TELE.FI | VALITUT K-CITYMARKETIT tele.fi/myyntipisteet | 0800 144 844